

Fargevalg på hytter ved sjøen

Å ha hytte ved sjøen krever et annet vedlikehold enn hytte på fjellet eller hus i byen.

Klimaet på fjellet med tørr luft og stort sett tørt klima det meste av året, skiller seg fra forholdene ved sjøen hvor det for det meste er vesentlig høyere luftfuktighet. Belastningen fra sjøen med saltdamper legger seg som et belegg på de fleste flater. Har man hytte ved sjøen er det et godt råd å spyle av alle vegger årlig med ferskvann.

Vask først

Skal man male, er vasking av kledning en forutsetning. Salt suger til seg vann og sveller. I tillegg til faren for redusert vedheft av malingfilmen, vil et saltbelegg kunne bryte ned den nye malingen relativt raskt.

Det kan være av avgjørende betydning på hytter, som ligger spesielt utsatt til ved sjøen, om man velger en hvit fremfor en mørkere hovedfarge. Hvite vegger får ikke den overflatetemperaturen som de mørke fordi hvitt reflekterer solvarmen, mens sterke og mørke farger absorberer (opptar) og blir varmere i solen. Det er fordeler og ulemper her.

Hvit fargesetting

Fordelen med en hvit fargesetting er at når temperaturen ikke blir så høy, vil treverket bevege seg mindre og ikke i så stor grad bli utsatt for sprekke-dannelser. Ulempen er at hvitt trevirke tørker saktere etter langvarig fuktbelastning fra vær og vind, noe som ikke er bra for overflatebehandlingen.

Mørk fargesetting

De mørke veggene vil derimot tørke raskere etter langvarig fuktbelastning på grunn av varmen. De verste fuktbelastninger ved sjøen skjer på høst og vinter da treverket blir utsatt for slagregn. Mørke og sterke farger vil oppleve en større forskjell i kaldt og varmt vær og treverket utsettes for store bevegelser og vil som følge av dette sprekke lettere.

En mørk beisvegg kan lett få en overflatetemperatur på 50-60 grader og mer. Et ytterpunkt kan oppleves for eksempel ved påsketider med sterk sol på dagtid og kalde netter, som gir treverket en temperatursvingning på 60-70 grader. Temperaturen på de lyse veggene kommer ikke opp i noe særlig mer enn 20 grader. Solutsatte mørke vegger bør derfor behandles oftere enn andre vegger på grunn av uttørkingen.

Se etter sprekker

Ved bytte av farge fra mørk til lys, bør man se opp for følgende: Man bør sjekke om sprekker i panelet er fremtredende. Sprekkene synes ikke noe særlig så lenge huset er mørkt, men desto mer når det blir lyst. Det kan føre til at man lett blir skuffet over resultatet. Mindre sprekker kan man eventuelt kitte midlertidig, men det er ingen permanent løsning. Da bør man - før maling - vurdere å skifte panelet der det er stygt.

Ved sjøen er det mange hytter som er beiset og mange lurer på hvor lenge en slik overflatebehandling holder i forhold til maling: Behandling med tradisjonell oljebeis har kortere vedlikeholdsintervaller enn oljedekkbeis og maling. Årsaken er at oljebeis ikke er fullpigmentert og vil derfor brytes ned raskere av UV-stråler fra solen. Normale vedlikeholdsintervaller for beis er to-tre år. Det frarådes å bruke klare beiser uten pigmenttilsetninger.

Vedlikehold

Dekkbeis og maling har lengre vedlikeholdsvintervaller fordi disse produkter blant annet er høyere pigmentert. Intervallene varierer imidlertid sterkt på grunn av beliggenheten, men vil normalt være fra fem til åtte år.

Solutsatte vegger kan trenge hyppigere behandling enn de øvrige. For å unngå å male for ofte kan det være fornuftig å overflatebehandle solutsatte vegger for eksempel med halve tidsintervallen enn på skyggevegger. Man bør altså heller ikke male for ofte.